

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z powództwa E. W.

przeciwko N. w W.

o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 lipca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 19 grudnia 2013 r., sygn. akt XXI Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Nie spełnia obowiązku określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. powołanie się przez skarżącego na jakiegokolwiek względy, które w jego ocenie uzasadniają przyjęcie skargi do rozpoznania. Argumentacja uzasadniająca taki wniosek powinna

nawiązywać do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., II CSK 65/06, LEX nr 189753).

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała konieczność: rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego – „czy wypowiedzenie umowy o pracę na czas nieokreślony z powołaniem się przez pracodawcę na art. 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844 z późn. zm.) z uwagi na zmniejszenie zatrudnienia, a więc ograniczenie przyczyn wypowiedzenia stosunku pracy do całkowicie niezależnych od pracownika - przy jednoczesnym wskazaniu na słabą ocenę tego pracownika w wypowiedzeniu, w sytuacji istnienia jedyne go takiego stanowiska pracy (a więc braku potrzeby typowania) - wyklucza badanie przez Sąd przyczyn zależnych od pracownika, a jeśli nie, to czy można w takim wypadku dojść do konstatacji, iż w przypadku ustalenia, że - przyczyny leżącej po stronie pracownika rzeczywiście zaistniały, to pracownik został zwolniony zgodnie z prawem?"; „(...) potrzeby wykładni art. 45 k.c., którego treść wywołała rozbieżność w orzecznictwie Sądu Okręgowego, który wydał zaskarżone orzeczenie przyjmując, iż struktura organizacyjna Pozwanego istniejąca w chwili dokonania wypowiedzenia w kontekście likwidacji stanowiska pracy nie są to okoliczności świadczące o pozorności likwidacji stanowiska pracy zajmowanego przez Powódkę i tym samym nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, które to rozstrzygnięcie stoi w jaskrawej sprzeczności z niejednokrotnie prezentowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, iż w chwili dokonywania wypowiedzenia proces likwidacji powinien się rozpocząć i być zaawansowany pod względem organizacyjnym, zaś samo wypowiedzenie powinno odwoływać się do decyzji o redukcji; prezentowane są przy tym poglądy odmienne, np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1999 r. (sygn. akt: I PKN 290/99)”. Ponadto wskazała, że skarga jest oczywiście uzasadniona wskutek pominięcia przez Sąd faktu, iż do kognicji Sądu należało zbadanie zasadności, konkretności i istnienia wszystkich przyczyn wskazanych w uzasadnieniu wypowiedzenia umowy o pracę oraz mylnego i błędnego rozumienia przez Sąd pojęcia rzeczywistej przyczyny uzasadnienia wypowiedzenia, co

doprowadziło do błędnego uznania, iż redukcja stanowiska Powódki była przyczyną rzeczywistą wypowiedzenia jej umowy o pracę na czas nie określony.

Powołane przez skarżącą okoliczności nie uzasadniają – w ocenie Sądu Najwyższego – przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że uzasadnienie wniosku opartego na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. musi zawierać odpowiedni wywód prawny zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawieniu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymagania konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy, wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, LEX nr 560581; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504; z 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, LEX nr 560494) i 4) dotyczyć kwestii prawnych budzących rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie

(postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Ponadto, co jest istotne, zagadnienie prawne powinno odnosić się do konkretnego przepisu prawa albo konkretnej regulacji prawnej, co oznacza konieczność sformułowania przez skarżącego, jakiego przepisu (zespołu przepisów lub norm prawnych) prawa materialnego lub procesowego dotyczy przedstawiane zagadnienie. W rozpoznawanej sprawie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnieniu nie zawarto wyводу, który spełniałby powyższe wymagania. Nie jest przy tym możliwe, przy uzasadnianiu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, odwołać się wprost do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz sformułowanie wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie stanowią dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Z kolei dla spełnienia wymagania z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. konieczne jest przedstawienie, jakie poważne wątpliwości budzi wykładnia określonych przepisów prawa lub wskazanie rozbieżnych orzeczeń sądowych wydanych w oparciu o różną wykładnię tych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z 25 października 2007 r., V CSK 357/07, LEX nr 621244; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera wyводу identyfikującego jakiegokolwiek rozbieżności w orzecznictwie ani nawet wątpliwości, jakie może budzić wykładnia przepisów tam wskazanych. Powódka przytacza wyłącznie jeden wyrok Sądu Najwyższego, zgodnie z którym, wypowiedzenie nie musi zbiegać się w czasie z chwilą faktycznego przeprowadzenia likwidacji stanowiska pracy. Przy czym pogląd ten wpisuje się nawet w stanowisko powódki - zgodnie z którym w chwili dokonywania wypowiedzenia proces likwidacji powinien się rozpocząć i być zaawansowany pod względem organizacyjnym. W jedynym przywołanym przez stronę powodową wyroku, Sąd Najwyższy stwierdził bowiem nie tylko, że wypowiedzenie nie musi zbiegać się w czasie z chwilą faktycznego przeprowadzenia likwidacji stanowiska pracy, ale także, iż istnienie stanowiska pracy w dniu wypowiedzenia umowy o pracę nie jest równoznaczne z brakiem rzeczywistej przyczyny, o ile w okresie wypowiedzenia lub w późniejszym, nieodległym czasie, stanowisko to zostaje faktycznie zlikwidowane w związku z

tymi zmianami. Orzecznictwo sądowe w powyższym zakresie jest spójne i brak konieczności dodatkowej wykładni przepisu art. 45 k.p.

Z kolei powołując się na oczywistość naruszenia prawa przez zaskarżone orzeczenie, skarżąca obowiązana była wykazać kwalifikowaną postać tego naruszenia, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Przedstawiony wniosek takiej oczywistości nie wykazuje. Skarżąca powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, nie powinna jednocześnie twierdzić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów pojawiło się istotne zagadnienie prawne albo potrzeba wykładni tych przepisów ze względu na istnienie poważnych wątpliwości lub wywoływanie rozbieżności w orzecznictwie sądów. W takiej sytuacji nie może być mowy o oczywistym naruszeniu tych przepisów, prowadzącym do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.